

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificarea*	Identități regionale în Europa central-răsăriteană/ Cod calificare: istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308). Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2422 - Specialiști în domeniul politicilor administrative / Acces în ciclul de doctorat (Istorie)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Identități regionale în Principatul Transilvaniei		2.2. Cod disciplină		MIR 1103	
2.3. Titularul activității de curs			Cosmin Popa-Gorjanu				
2.4. Titularul activității de seminar / laborator							
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					38
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
d. Tutoriat					2
e. Examinări					2
f. Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	118
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	32
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. **Condiții** (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	C1. Desfășoară cercetare calitativă - colectează informații relevante prin aplicarea metodelor sistematice, cum ar fi interviurile, grupurile de reflecție, analiza textului, observațiile și studiile de caz identitare la nivel regional și supraregional. C9. Gândește în mod abstract—demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizările și de a corela sau conecta alte elemente, evenimente sau experiențe.
Competențe transversale	

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea și utilizarea terminologiei și a metodologiei de cercetare specifice examinării istoriei regiunilor și a identităților regionale în evul mediu
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea dezbaterilor referitoare la regiuni și identitățile regionale din perspectivă istorică și în legătură cu dezbaterile contemporane legate de regionalizare. Familiarizarea cu aspectele medievale dezvoltării regiunilor și identităților regionale.

8. **Conținuturi***

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere.	<i>Prelegere, conversație</i>	
2. Formarea principatului Transilvaniei	Prelegere, conversație, discuție	
3. Implicațiile fenomenului confesionalizării în dinamica identităților locale/subregionale/regionale.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	
4. Poziția stărilor în primele decenii de existență a principatului Transilvaniei.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	
5. Principatul Transilvaniei în prima jumătate a secolului al XVII-lea	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	
6. Principatul Transilvaniei în cursul celei de-a doua jumătăți a secolului al XVII-lea	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	
7. Identitățile regionale în sec. XVII, prin memoriile lui Nicolae Bethlen.	Prelegere, discuție	

Bibliografie:

Andea, Susana, „Instituțiile centrale și locale în Transilvania”, *Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)*, coord. Virgil Cândea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p.679-743.

Andea, Susana, Avram Andea, „Principatul Transilvaniei în vremea Rákóczeștilor”, în *Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)*, coord. Virgil Cândea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 181-208.

Ildem, „Transilvania în timpul lui Mihai Apafi I”, în *Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)*, coord. Virgil Cândea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 341-368.

Andreescu, Ștefan, *Restitutio Daciae (Relațiile politice dintre Țara Românească, Moldova și Transilvania în răstimpul 1526-1593)*, București, Editura Albatros, 1980.

Dörner, Anton E., „Circumstanțele formării principatului Transilvaniei și a curții princiare. Primul deceniu de evoluție (1541-1551)”, *Banatica*, 28 (2018), p. 497-522.

Felezeu, Călin, *Statutul Principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta Otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1996.

Feneșan, Cristina, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, Editura Enciclopedică, 1997.

Szegedi Edit, „Constituirea și evoluția principatului Transilvaniei (1541-1690), în *Istoria Transilvaniei*, vol. II, coord. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, András Magyari, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvanie, 2007, p. 106-120.

8.2. Seminar-laborator

1. Introducere

2. Georg Reicherstorffer, „Chorographia Transilvaniei”, 1550.

3. Transilvania în descrierile lui Nicolaus Olahus și Anton Verancsics

4. Georg Werner despre realitățile sociale, politice și economice din Transilvania la mijlocul sec. XVI.

5. Giovan Andrea Gromo, Descrierile Transilvaniei

6. Antonio Possevino despre Transilvania.

7. Problemele stărilor în hotărârile dietelor ardelene la mijlocul secolului al XVI-lea. Dieta de la Târgu Mureș (aspecte de organizare militară), 2 ianuarie 1535 (EOE, pp. 613-615); Dieta de la Turda, 22 aprilie 1540 (aspecte judecătorești) (EOE I, pp. 161-168; Dieta de la Sighișoara, 29 august 1540 (EOE, I, pp. 39-2; Chemarea nobililor la adunarea de la Turda adresată brașovenilor (14 ianuarie 1541), EOE II, p. 61-62 (în pdf. 196-97); Hotărârile adunării sașilor de la Sibiu, 5 decembrie 1541, EOE, pp. 74 (în pdf. 209).

Bibliografie

Călători străini despre Țările Române, vol. I, volum îngrijit de Maria Holban, Maria Matilda Alexandrescu-Dresca Bulgaru, Paul Cernovodeanu, București, 1968, pp. 207-230, 393-426, 488-500..

Călători străini despre Țările Române, vol. II, volum îngrijit de Maria Holban, Maria Matilda Alexandrescu-Dresca Bulgaru, Paul Cernovodeanu, București, 1970, pp. 13-96, 312-371, 527-595.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei corespund cu așteptările comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Perspectiva istorică asupra dezvoltării regionale, care reprezintă o prioritate la nivelul Uniunii Europene, este prea puțin cunoscută profesioniștilor care activează în instituțiile interesate în această prioritate.. Cursul oferă astfel posibilități de aprofundare a unei problematici semnificative și de deprindere a unor competențe istorice necesare în diverse sectoare de interes general, cum ar fi conceperea și desfășurarea politicilor de dezvoltare regională. Abordările din domeniile științelor sociale (politice, economice, sociologice) sunt insuficiente. Politicile de dezvoltare regională proiectate fără o perspectivă istorică autentică sunt incomplete.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>-Însușirea terminologiei specifice domeniului de investigare a identităților regionale din perspectivă istorică.</i> <i>-Participarea activă la discuțiile și dezbaterile prezentate la curs.</i>	<i>-Referat. Utilizarea corectă a terminologiei de specifice investigării identităților regionale ca fenomen istoric.</i> <i>- Participarea activă la discuțiile pe teme și subtemele tratate la curs.</i>	-60 % -40%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: Realizarea unei lucrări de semestru din tematica de curs care se bazează pe analiza izvoarelor și folosirea literaturii secundare aferente temei. Tema se stabilește prin consultare cu titularul de curs.			

Data completării
15 Septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

01.10.2025

Prof. univ. dr. Dumintran Daniel